สภาพปัจจุบันและการคาดหวังคานที่อยู่อาศัยของพนักงานต้อนรับ สายการบินไทย

นาย พีระพงษ์ มูรพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเคหการ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 637 - 366 - 8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE CURRENT HOUSING SITUATION AND EXPECTATION OF THAI CABIN CREW

Mr.Peerapong Moorapun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Housing Development in Housing

Department of Housing

Grauate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 - 637 - 366 - 8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพปัจจุบันและการคาดหวังค้านที่อยู่อาศัยของพนักงานต้อนรับ

สายการบินไทย

โดย

นายพีระพงษ์ มูรพันธ์

สาขาวิชา

เคหการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> .....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มานพ พงศทัต)
(รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร)
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ คร.ชวลิต นิตยะ)
กรรมการ
(นาย ไตรรัตน์ จารุทัศน์)
กรรมการ (นาง สุจินทณา เชื้อพรหมมา)

ากแบบ - ก.ล. ภูมาใหม่ข้า อุโกรคมูก็กรณีเพียมเม่นดีมา

พีระพงษ์ มูรพันธ์ : สภาพปัจจุบันและการคาดหวังด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานต้อนรับสายการบินไทย (THE CURRENT HOUSING STTUATION AND EXPECTATION OF THAI CABIN CREW) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร ; 158 หน้า. ISBN 974-637-366-8.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงสภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน โดยการศึกษาถึงบุคลิกภาพ ประสบการณ์ การเรียนรู้ การใช้จ่าย พฤติกรรมดำเนินชีวิต และความคาดหวังในด้านที่อยู่อาศัยของพนักงาน ต้อนรับบนเครื่องบินสายการบินไทย โดยจัดแบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจกับลักษณะเฉพาะกลุ่ม คือ กลุ่มช่วงอายุ 20-29 ปี กลุ่มช่วงอายุ 30-39 ปี และกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไปจนถึงเกษียณอายุ ว่ามีสภาพ ความเป็นอยู่และการคาดหวังด้านที่อยู่อาศัยอย่างไร

ผลการวิจัย พบว่า เพศชายช่วงอายุ 20-29 ปี ประสบการณ์ทำงานและอิทธิพลของกลุ่มอาชีพมีอิทธิพล ต่อการดำเนินชีวิต การปรึกษาหารือกับบิดา-มารดาในเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ อันเนื่องมาจากอยู่ในสถานภาพ มีการคิดตระเตรียมความพร้อมเรื่องที่อยู่อาศัยในอนาคต บ้านเดี่ยวเป็นที่อยู่อาศัยและเป็นทั้ง โสคเป็นส่วนใหญ่ เป้าหมายของชีวิตซึ่งเหมาะสมกับการทำงานทั้งปัจจุบันและในอนาคต คอน โคมิเนียมจะเป็นที่อยู่อาศัยที่มีความ เหมาะสมรองลงมา การวางแผนด้านการเงินจะใช้จ่ายในรูปเงินสดและบัตรเครดิต มีความตั้งใจที่จะรับผิดชอบด้าน การเงินเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง พนักงานหญิงช่วงอายุ 20-29 ปี ประสบการณ์ทำงานมีอิทธิพลต่อการดำเนิน ชีวิต คนในกลุ่มอาชีพเดียวกันมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตบ้าง บุคคลในครอบครัวมีบทบาททั้งให้คำปรึกษา จัดหา ประสานงานในเรื่องที่อยู่อาศัยตามลักษณะของเพศหญิง การเตรียมความพร้อมด้านที่อย่อาศัยเพื่อ งบประมาณ การมีชีวิตสมรส บ้านเคี่ยวเป็นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับการทำงานและการคาดหวังในอนาคต มีปัญหาการจราจร พนักงานชายและพนักงานหญิงช่วงอายุ 30-39 ปี พนักงานชายให้ความสำคัญกับรสนิยมจาก ประสบการณ์การทำงานสูงขึ้น สำหรับพลักงานหญิงลดความสำคัญลง บุคคลในครอบครัวมีบทบาททั้งให้คำปรึกษา ประสานงานในเรื่องที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากเป็นวัยซึ่งสัมผัสกับสภาพความเป็นจริงของชีวิต จัดหางบประมาณ บ้านเดี๋ยวเป็นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับการทำงานและเป็นเป้าหมายหลักฐานของชีวิตปัจจุบันและอนาคต การใช้จ่าย โดยเงินสดและบัตรเครดิต มีการช่วยกันระหว่างคู่ชีวิตในด้านการเงินสำหรับที่อยู่อาศัย พนักงานชายและพนักงาน หญิงช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่องของรสนิยม การนำเอาประสบการณ์จากการทำงาน มาใช้ในการคำเนินชีวิต ตลอคจนอิทธิพลของกลุ่มอาชีพ พนักงานชายจะมีสูงมากขึ้น ในขณะที่พนักงานหญิงให้ ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวน้อยมาก แต่ให้ความสนใจกับปัจจัยส่วนบุคคลมากขึ้น ที่อย่อาศัยมีความสำคัญต่อ บ้านเคี่ยวยังคงเป็นความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคตของประชากรช่วงอายุนี้ทั้งชาย-หญิง ครอบครัวมาก การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันใช้ในรูปเงินสดและบัตรเครดิต ปัญหาการจราจรเป็นปัญหาในการทำงานในทุก ช่วงวัยทั้งชายและหญิง

ภาควิชา เคหการ	ลายมือชื่อนิสิต
	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการ ศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร้วม

markly ring of the state

##C735532 HOUSING DEVELOPMENT

KEY WORD: HOUSING SITUATION/THAI CABIN CREW/THAI AIRWAYS INTERNATIONAL

PEERAPONG MOORAPUN: THE CURRENT HOUSING SITUATION AND

EXPECTATION OF THAI CABIN CREW. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF.

SUPREECHA HIRUNRO, 158 pp. ISBN 974-637-366-8

This research is conducted to understand the Thai cabin crews about how their current living conditions are and what they expect about housing in the future. In order to understand such questions, the research studies various factors from former and current living conditions personalities and work expectations about housing. To be able to understand these factors clearly, the population of Thai cabin crews and divided into three groups which are group of age between 20-29 years, 30-39 years, and 40 years up to the retirement age. This classification by age is made to understand each particular group's characteristics in more depth so that the ultimate goals are reasonably explained.

The result from the study reveals that, the living styles of males and females aged between 20-29 years are influenced by colleagues and work experiences. Moreover they often consult with their parents about housing as most of them are single and preparing to buy themselves residence unit(S). Single house is mostly targeted in both recent and future as it is appropriated to their works following by condominium. Their financial or spending habits are in forms of each and credit cards payments. They agree traffic congestion is their serious problems in their life.

Males and females aged between 30-39 years, nevertheless, give the important role to the (living) taste gained from higher work experiences. Family members play the major role of consulting, financing, and coordinating with serious responsibilities as single house is chosen as similar to those mentioned groups. The rest factors are the same.

For the group aged 40 years and above, there is a big difference between males and females which is, both (living) taste gained from high work experiences and colleagues do influence males but not females. Apart from this difference, single house is most wanted in both current and future spending habits and their thought of traffic congestion are the same as mentioned in the groups above.

ภาควิชา	เคหการ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	เคหการ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ป็การศึกษา	2540	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลูล่วงไปด้วยดี ค้วยความกรุณาจากคณาจารย์ภาควิชาเคห การ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทวิชาการ ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่าน รองศาสตราจารย์สุปรีชา หิรัญโร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

อย่างไรก็คี เนื้อหาสาระของการวิจัยเป็นการวิจัยกลุ่มอาชีพพนักงานต้อนรับบนเครื่อง บินบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทางบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นอย่างคีโดยเฉพาะอย่าง พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินทุกทานที่ให้ความร่วมมือ ด้วยความเต็มใจ ในการให้ข้อมูลในการวิจัยทางวิชาการครั้งนี้ จนทำให้การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุ ล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใครของอบพระคุณ บิคา - มารคา และคุณอุษณา ไชยราษฎร์ที่ให้ กำลังใจในการทำให้งานวิจัยฉบับนี้

พีระพงษ์ มูรพันธ์

สารบัญ

		หนา
บทคัดยอ	ภาษาไทย	1
บทคัดย [่] อ	ภาษาอังกฤษ	จ
	มประกาศ	ฉ
สารบัญ .		В
สารบัญต	าราง	ഏ
สารบัญแ	ผนภูมิ	ฎ
บทที่ 1	บทน้ำ	1
	ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตการวิจัย	4
	นิยามศัพท์	4
	วิธีดำเนินการวิจัย	5
	การวิเคราะห ^{ุ้ง} อมูล	5
	ข้อจำกัดในการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่คาควาจะใครับ	6
บทที่ 2	แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	แนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการ	7
	แนวความคิดเกี่ยวกับบุคคลิกภาพ การเรียนรู้ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค	12
	ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาการชีวิตทุกช่วงวัย	21
	แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัย	28
บทที่ 3	วิธีการคำเนินการวิจัย	34
	ขั้นตอนการคำเนินการวิจัย	34
	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	35

สารบัญ (ต่อ)

	หนา
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
การสรุปผลและการจัดทำรายงานวิจัย	37
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	124
รายการอ้างอิง	136
ภาคผนวก	138
- ภาคผนวก เ ข้อมูลด้านสวัสดิการ สหกรณ์ออมทรัพย์	
- ภาคผนวก 2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	
ประวัติผู้เขียน	158

สารบัญตาราง

		Y
1	ความสัมพันธ์ระหวางช่วงอายุกับระคับการศึกษาแยกเพศชาย - หญิง	4
2	ความสัมพันธระหว่างช่วงอายุกับสถานภาพแยกเพศชาย - หญิง	4
3	ความสัมพันธระหว่างช่วงอายุกับประสบการณ์การเดินทางในต่างประเทศ	
	กับรสนิยมต่อการตัดสินใจเรื่องที่อยู่อาศัยแยกเพศชาย - หญิง	4
4	ความสัมพันธ์ระหวางช่วงอายุกับอิทธิพลของกลุ่มอาชีพต่อการตัดสินใจ	
	เรื่องที่อยู่อาศัยแยกเพศชาย - หญิง	
5	ความสัมพันธระหวางช่วงอายุกับการมีส่วนรวมของครอบครัวในการตัด	
	สิน	
	ใจเรื่องที่อยู่อาศัยแยกเพศชาย - หญิง	
6	ความสัมพันธระหวางช่วงอายุกับการเตรียมความพร [้] อมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	
7		
	เพศชาย - หญิง	
8	ความสัมพันธระหวางช่วงอายุกับการจับจายใช <i>้</i> สอยในชีวิตประจำวันแยก	
9	ความสัมพันธระหวางช่วงอายุกับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรื่องที่	
10		
11	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัวที่เป็นตัวเร่งการตัดสินใจเรื่องที่อย่อาศัย	
12	คาามสัมพับธระหว่างความต้องการที่อยอาศัยใบช่วงใกล้เกมียณหรือออก	
12		
13	ความสัมพับธรระหว่างระยะทางใกล้ - ใกล ระหว่างบ้านกับที่ทำงานกับพ่าง	
1.7		
14	คาาเส้าเพิ่าเร็ระหาางใจจัยกายบอกที่เกี่ยาข้องกับที่อย่อาสัยกับสางอาย	
1-+		
	 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 	 ความสัมพันธ์ระหวางช่วงอายุกับสถานภาพแยกเพศชาย - หญิง

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	15	ความสัมพันธระหวางการพิจารณาที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับการทำงานใน
		อาชีพกับช่วงอายุแยกเพศชาย - หญิง
ตารางที่		ความสัมพันธระหวางผลกระทบของการยายสนามบินไปหนองงูเหากับ
		ช่วงอายุแยกเพศชาย - หญิงความสัมพันธระหว่างรูปแบบการเดินทางระหว่างบ้าน - ที่ทำงานกับช่วง
ตารางที่	17	ความสัมพันธระหว่างรูปแบบการเดินทางระหว่างบ้าน - ที่ทำงานกับช่วง
		อายุแยกเพศชาย - หญิง
ตารางที่	18	ความสัมพันธระหว่างเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องที่อยู่อาศัยกับความสำคัญ
		ในการมีที่อยู่อาศัยในอนาคต
ตารางที่	19	ความสัมพันธ์ระหวางปัญหาการเดินทางกับความสำคัญของระยะทางใกล้
		ใกลในการเดินทางระหว่างบ้านกับที่ทำงาน
ตารางที่	20	ความสัมพันธระหวางอิทธิพลของกลุ่มอาชีพกับการมีบานในฝันจาก
		ประสบการณ์การทำงานแยกเพศชาย - หญิง
ตารางที่	21	ความสัมพันธระหวางปัจจัยส่วนที่เป็นตัวเร่งการมีที่อยู่อาศัยกับการเตรียม
		ความพร้อมในอนาคตเมื่อใกล้เกษียณหรือออกจากงาน
ตารางที่	22	เพศของประชากร
ตารางที่	23	อายุของประชากร
ตารางที่	24	ระดับการศึกษาของประชากร
ตารางที่	25	สถานภาพของประชากร
ตารางที่	26	รายได้ของประชากร
ตารางที่	27	
ตารางที่	28	ภูมิลำเนาของประชากรที่อยู่อาศัยก่อนประกอบอาชีพพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน
ตารางที่		
ตารางที่	30	. 04
ตารางที่	31	การใช้ประโยชน์ในที่อยู่อาศัย
		การพักผลงเมื่อนี้เวลาวางของประชากร

ุ สารบัญตาราง (ตอ)

	การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยเมื่อเริ่มต [้] นทำงาน
ตารางที่ 33	
ตารางที่ 34	ระดับปัญหาการเดินทางต่อการปฏิบัติงาน
ตารางที่ 35	ขั้นตอนการปรับปรุงที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 36	การเปรียบเทียบความต้องการอื่น ๆ เทียบกับความต้องการที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 37	ปัญหาการปรับตัวคานการนอนหลับ
ตารางที่ 38	ระดับปัญหาการปรับตัวเรื่องเวลา และการรับประทานอาหาร
ตารางที่ 39	อิทธิพลของการทำงานต่อการเปลี่ยนแปลงค้านบุคลิกภาพ
ตารางที่ 40	อิทธิพลของการเดินทางต่างประเทศต่อการตัดสินใจด้านที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 41	อิทธิพลของกลุ่มอาชีพต่อการตัดสินใจค้านที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 42	ครอบครัวต่อการตัดสินใจเรื่องที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 43	ความสำคัญของการมีครอบครัวกับการมีที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 44	ปัจจัยที่มีผลต [่] อพฤติกรรมการคำเนินชีวิตมากที่สุค
ตารางที่ 45	วิธีการจับจายใช้สอยในชีวิตประจำวันที่ใช้มากที่สุด
ตารางที่ 46	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่อยู่อาศัยมากที่สุด
ตารางที่ 47	บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจค้านที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 48	อิทธิพลการเรียนรู้คานิยมทัศนคติที่ได้จากการประกอบอาชีพต่อการมีบาน
	ในฝัน
ตารางที่ 49	เหตุผลในปัจจุบันในการตัดสินใจในเรื่องที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 50	การคาคหวังที่อยู่อาศัยในอนาคต
ตารางที่ 51	ปัจจัยส่วนตัวที่เป็นตัวเร [่] งการตัดสินใจค [้] านที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 52	การเปรียบเทียบความต้องการที่อยู่อาศัยกับเพื่อนรวมอาชีพเดียวกัน
ตารางที่ 53	ความสามารถในการผ่อนชำระเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยเทียบกับรายได้
ตารางที่ 54	ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการตัดสินใจเรื่องที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 55	ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการตัดสินใจเรื่องที่อยู่อาศัย
ตารางที่ 56	การเปรียบเทียบชีวิตโสคกับการมีคู่สมรส

. สารบัญตาราง (ตอ)

			หนา
ตารางที่	57	บุคคลภายนอกที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านที่อยู่อาศัย	118
ตารางที่	58	แนวความคิดการมีที่อยู่ในปัจจุบัน	118
			119
ตารางที่	60	•	119
ตารางที่	61		119
ตารางที่	62	ปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องระหวางบานกับที่ทำงาน	120
ตารางที่	63	รูปแบบที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสมกับลักษณะการทำงาน	120
ตารางที่	64	กรณียายสนามบินไปหนองงูเหามีผลต่อการปฏิบัติงานอยางไร	120
ตารางที่	65	รูปแบบการเดินทางวิธีใดที่เหมาะสมกับการทำงาน	121
ตารางที่	66	ปัญหาสำคัญที่สุดต่ออนาคตการมีที่อยู่อาศัย	121
ตารางที่	67	สวัสดิการขององค์การที่มีผลตอการตัดสินใจเรื่องที่อยู่อาศัย	122
ตารางที่	68	การพิจารณาชีวิตหลังการเกษียณอายุ	122
ตารางที่	69	การวางแผนการดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุการทำงาน	123
ตารางที่	70	ทัศนคติเกี่ยวกับอาชีพของประชากรหลังเกษียณอายุ	123

สารบัญแผนภูมิ

		หนา
แผนภูมิแสคงตารางที่	1	44
แผนภูมิแสดงตารางที่	2	 47
แผนภูมิแสดงตารางที่	3	50
แผนภูมิแสดงตารางที่	4	54
แผนภูมิแสดงตารางที่	5	58
แผนภูมิแสคงตารางที่	6	62
แผนภูมิแสดงตารางที่	7	66
แผนภูมิแสคงตารางที่	8	69
แผนภูมิแสดงตารางที่	9	72
แผนภูมิแสดงตารางที่	10	75
แผนภูมิแสคงตารางที่	11	78
แผนภูมิแสคงตารางที่	12	82
แผนภูมิแสดงตารางที่	13	85
แผนภูมิแสคงตารางที่	14	 88
แผนภูมิแสคงตารางที่	15	 91
แผนภูมิแสคงตารางที่	16	94
แผนภูมิแสคงตารางที่	17	 97